

# NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.  
 Ansvarshavende: Otto Gornitzka  
 Telefon 74.  
 Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Aantal af 1750 Eksempl.  
 til alle Hjem i Allinge-Sandvig,  
 Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

Nr. 607

Freitag den 6. Februar 1925

13. Aarg.

## Februar.

—o—

Mod Kystens nøgne,  
 vintervaade Klinter  
 de tunge, kolde Bølger vælter ind,  
 og Trusselssange synger  
 Storm og Vind —  
 End er vi i dit Rige, barske Vinter.

Men slyng kun mod os  
 Sneens frose Splinter;  
 thi stundom klapper Brisen  
 blidt vor Kind,  
 forjætter os, at Vaaren nu fandt ind  
 i Vinterrigets øde Labyrinter.

Forgæves spotter os  
 den onde Kulde.  
 I Mulde slumrer Kim  
 forhaabningsfulde —  
 sit Haab de gemte tro  
 en Vinter lang.  
 Snart vil vi finde gemt  
 bag Hegn og Hække  
 det første Kuld af hvide  
 Vintergække,  
 hvis Klokker kimer Vaarens  
 første Sang.  
 Chr. Stub-Jørgensen.

## En Vandring langs Læsaa

af Chr. Stub-Jørgensen.

VI.

Artoceratitkalken er en graalig Kalksten med stort Lerindhold (ca. 10—15 pCt.), den kaldes i Almindelighed Cementsten, men har ogsaa faaet det aldeles misvisende Navn „bornholmsk Marmor“. Tidligere blev den brudt flere Steder paa Øen og anvendtes baade til Bygningssten og til Cementfremstilling. Allerede i Middelalderen anvendtes den, bl. a. ved Opførelsen af Hammershus. Midt i det attende Aarhundrede vaagner Planerne om at gøre Stenen nyttig udenfor Bornholm; endnu kendte man ikke Fremstillingen af Portland Cement, og Landet havde ikke andre Raamaterialer til Fremstilling af naturlig Cement end den bornholmske Cementsten. — En Major v. Schor fik i Aaret 1741 Privilegium paa at drive Cementværk i Forbindelse med Limensgade-Bruddet, af de i den Anledning foretagne Undersøgelser fremgik det, at den bornholmske Cement var 10 pCt. bedre end den hollandske. Der blev dog ikke fremstillet meget og Udvidningen ophørte heit i Aaret 1765. Dog har man stadig Opmærksomheden henvendt paa Ortoceratitkalken, og den var i de følgende Aar Genstand for adskillige Undersøgelser i geologisk og teknisk Henseende. Først i 1845 kom der atter et bornholmsk Cementværk igang, og nu tog Fremstillingen Fart; i 1855 var der seks bornholmske Cementfabrikker i Gang, af hvilke de 5 benytter Ortoceratitkalk, den sjette derimod Andrarumskalk ved Tilvirkningen. Endnu i 1870 var der fem Fabrikker i Gang, men derefter sygnede denne Industri helt

hen, og nu er den ganske uddød.

Efter Ortoceratitkalken følger som nævnt den nedre, ældre Grafitoliskifer og Trinucleusskiferen, der sammen med Kalken danner den Periode, der kaldes Ordovicium.

Trinucleusskiferen har faaet sit Navn efter Trilobitten Trinucleus (3. den trepuklede, Navnet har den faaet af en ejendommelig Pukkel-dannelse paa Hovedskjoldet), denne Forstening findes i flere Arter, men er sjælden. Graptolitter findes ikke i Trinucleusskiferen.

Denne Skifers Forekomst er i en Skrænt tæt ved Læsaaens Løb, lige ved Vasagaard, hvor Landevejen skærer Aaen med en Bro. Derefter brydes den sammenhængende Lagrække af en Del Forskydninger i Jordskorpen, saa man, naar man følger Læsaaens Løb atter passerer de samme Jordlag, men i omvendt Rækkefølge, indtil man atter naar de grønne Skifre.

Først i Nærheden af Aaens Munding møder vi en ny Dannelse, nemlig de øvre, yngre Graptolitskifre, der stammer fra den Underperiode i Jordens Historie, der kaldes Gotlandium (fordi dens Lag særlig er undersøgt paa Gotland). Disse Skifre indeholder en Rigdom af Graptolitarter, efter hvilke Arters Fordeling Lagene deles i to Hoved-Etager; nederst Rastrites-Skifrene og øverst Cyrtograp-tusskifrene. Kun den øverste af disse Etager er afdækket ved Læsaa, Rastriteskifrene maa man søge ved Øleaaens Løb.

Fra de øvre Graptolitskifre stammer en ejendommelig Dannelse af Kalkkonkretioner, der undertiden optiskes af Havet udenfor Læsaaens Munding. Indvendig er de hule, men „Skallens“ Inderside er besat med klare Kvarits-Krystaller („Bjergkrystal“) de saakaldte „bornholmske Diamanter“. Tidligere var

de højst skattede; Christian den Ottendes Dronning skal efter Sigende have ejet et Smykke af dem. Og Digteren C. J. Boye lod den gennem Linjen „Dybt i Stenen er Karfunkelklynger“ udsige al den reelle Viden han har haft om Bornholm.

I Lagene ved Læsaaens Bred findes disse Konkretioner ikke. De tilhører antagelig en paa Bornholm ukendt Afdeling af Lagrækken, hvis Rester findes i Havbunden Syd for Bornholm.

Vi er nu naaet ud til Havets Bred. Her støder vi paa nye Lag, der stammer fra Jordklodens Middelalder og som staar i Sammenhæng med de kulførende Dannelser, der strækker sig sydvest om Landet til Hasle. Men de falder udenfor denne Tur som de tyske Rejseførere siger.

Vor Tur er tilende. Hvad jeg har kunnet give er kun korte Antydninger. Men de Læsere, der har fulgt mig, skal tilslut faa tre gode Raad:

Læs mere i en fyldig Fremstilling af Bornholms Geologi!

Tag til Læsaa og tag selv Forekomsterne i Øjesyn!

Lad stadigvæk Læsning og Selvsyn supplere hinanden! Hver for sig er de ikke meget værd, men naar de forenes kaster de klart Lys over hinanden. ■

## Foredrag

om **Kleinmedemester Samuelson**

At Lærer H. P. KOFOD.

—o—

II.

Efter sin Hjemkomst tilbragte Samuelson Vinteren i Sandvig hos

en Farbror, og hver Aften var han sysselsat med at undervise Børn og unge Mennesker i forskellige Sprog.

Tidlig paa Foraaret drog han til København, hvor han arbejdede hele 7 Aar. Meget og fint Arbejde udførte han i denne Periode, saavel ved forskellige adelige Palæer som ved Frederiksborg Slot. Da Kong Christian VIII døde 1848 forfærdigede Samuelsen Skruerne og andet Beslag til Laaget paa hans Kiste.

Ved Krigens Udbrud tiggede hans Kæreste hjemme i Allinge ham om dog endelig at komme hjem fremfor at drage med i Krig, og Samuelsen, der ellers nok havde Lyst til at faa Ram paa de hadske Holstenere, gav efter for hendes Bønner og rejste til Bornholm.

„I syv Aar havde jeg været forlovet; men jeg raader aldrig noget Menneske til at være forlovet saa længe, det er der Ingen Nytte til, og man kan lige saa godt forlove sig den ene Dag og holde Bryllup den næste, thi at gaa i saa lang Tid og se paa hinanden, bliver som oftest til Sorg!“ — Det var nu hans Mening om den Ting.

Straks efter Hjemkomsten købte han en Have til Byggegrund for 200 Rdl. Her byggede han Beboelseshus og Smedje. Beboelseshuset udgør en Del af den nuværende Brugsforenings Hovedbygning, medens Smedjen tjener som Pakhus. Haven, der endnu omfatter et ret betydeligt Areal, var en hel Del større.

Den 1. December 1848 flyttede Samuelsen og hans Hustru ind i deres nye Hus, hvor Samuelsen drev Forretning som Kleinmed, Bøssemager og Blikkenslager.

Arbejde havde han i Overflod, men Fortjenesten var ringe, og det kneb [svært] med at faa Pengene

ind. Arbejdsdagen var lang, o ofte maatte han tage Natten til Hjælp. Skønt han saaledes sled haardt i det sammen med sine tre Lærlinge, kunde han ikke drive det til at tjene mere end 4 Mark om Dagen. I Grækenland havde han haft en Dagløn af 2 Rigsdaler. Dette Misforhold gav Anledning til mange underlige Tanker hos ham.

Da skete der noget, som satte Sindene stærkt i Bevægelse paa vor lille Ø. I „Bornholms Avis“ stod en Artikel, der i stærke Farver udmaalede for den undrende Læser alle de Herligheder, der kunde opnaas ved at rejse til Australien og grave Guld. Artiklens Forfatter var en Rønnebo, der lige var ankommen til Melbourne og derfor kun havde sin Viden paa anden Haand. Men Meddelelsen virkede paa Bornholmerne som et „Tordenslag“.

Samuelsen saa sig straks om efter Rejsepenge, talte dernæst med sin Kone om Sagen, og da hun intet havde imod hans Bortrejse, naar han blot forsørgede hende og deres tre smaa Børn, besluttede han sig til at rejse.

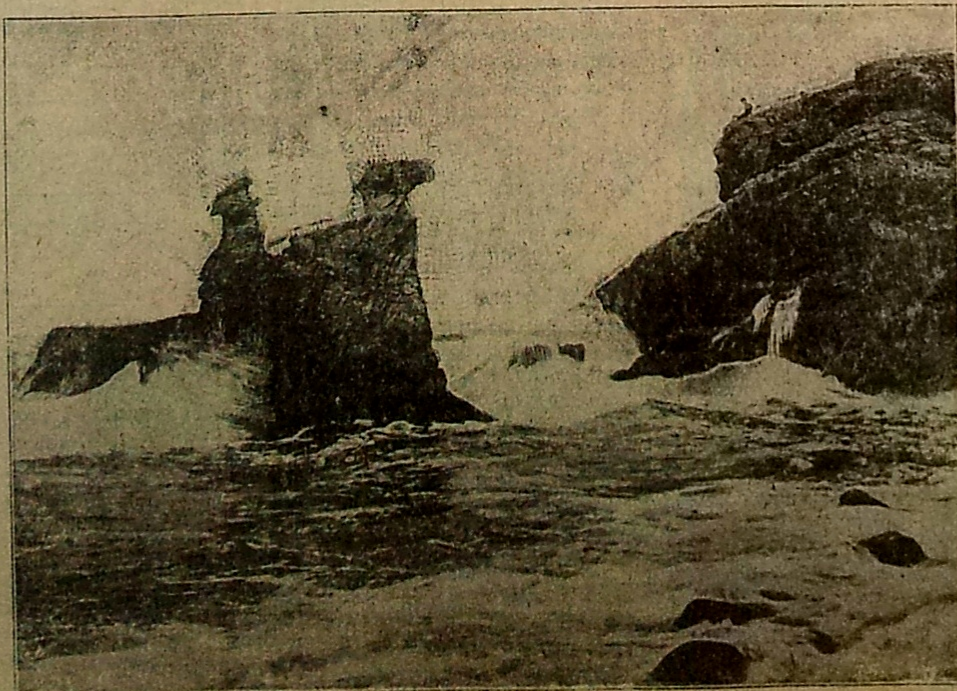
Da det rygtedes i Byen blev der Sladder nok. — Folk sagde, han vilde afsted for at blive Kone og Børn kvit, men Samuelsen lod dem sladre. Sin Kone trøstede han med, at Gud nok ogsaa denne Gang vilde være med ham, uagtet han nu tragtede efter Guld og andre jordiske Ting, hvilket rigtignok stred mod den hellige Skrift og hvad der blev prædikeret, men selv Præster og andre retskalne Mennesker søgte jo at faa mere at leve af for hvert Aar, der gik, og naar man gjorde det paa en hæderlig Maade og uden at gøre andre Uret derved, kunde det sikkert ikke være nogen Synd. Forøvrigt havde han den Tro, at „simple“ Folk vilde komme til at betale betydelig større Afgifter og Skatter, naar der kun var faa formuende Folk til, derfor maatte han med en god Samvittighed kunne vende hjem som en formuende Mand.

— Omkring i Sogne og Byer spurgtes det snart, at Samuelsen vilde til Australien, og efterhaanden fik han en Mængde Forespørgsler — baade mundtlige og skriftlige — fra Mennesker, der ønskede at gøre ham Følgeskab. Dette sinkede ham imidlertid saa meget i hans Arbejde, at han besluttede at sammenkalde til Møde om Sagen. Ialt mødte 40 Personer.

Da Afrejsens Dag kom var dog Antallet skrumpet ind til 23.

Samuelsens Hustru skulde lede Værkstedet under hans Fraværelse og lade Arbejdet udføre af en Svend og en Lærling.

Den 15de Marts samledes alle Rejsekammeraterne hos Samuelsen og efter en Bøn til Gud tog han Afsked med Kone og Børn.



Bolgesus om Hammershus. — Havhestene.



— Mine Hænder rystede og Benene kunde næppe bære mig, saa bevæget var jeg i sidste Øjeblik, og dog vidste jeg ikke dengang, at den ene jeg tog Afsked med, nemlig min yngste Datter, skulde ligge i sin Grav inden Aaret var omme." Ganske ene gik han ned til Havnen med sin Vadsæk og Madpose. I Kabytten anbefalede han sig endnu en Gang i Guds Varetægt og under Flagning og Hurraraab fra de mange Tilskuere stævnedes Skibet mod England.

Ankomne til Hull kørte de bortdragne til Liverpool med Jernbane, en sjælden Oplevelse den Gang. I Liverpool maatte de forslaa Tiden paa bedste Maade til 7. April, da Skibet endelig af en Damper blev bugseret ud i rum Sø.

Passagerernes Antal var 360, af hvilke der var 50 Kvinder og 17 Børn, af disse Børn døde de 3 paa Rejsen. Deres Lig blev lagt i Blikdaaser og under Bøn og Salmesang sænket i Havet. En ung Irlænder drak sig ihjel og blev uden Ceremonier sendt uden Bords. Efter 108 Dages Forløb naaedes Melbourne, Rejsens Maal.

Samuelson og hans Kammerater gik straks ud for at søge Logi. Der forlangtes rask væk 9 Rigsdaler daglig for et Værelse med Kost. Til sidst maatte de nøjes med at bo i et stort Træskur, der var inddelt i 2-Mands Baase. Lejet var en Træbiks, dækket med lidt Halm. Trækken i Skuret var slem, og der fandtes i tusindvis af Lopper i Halmen.

Samuelson søgte saa Arbejde i Melbourne, men ingen havde Brug for hans Hjælp, og da heller ingen af hans Kammerater opnaaede at faa Arbejde, drog de af Sted til Bindigo, Guldminebyen, der laa 100 engelske Mil inde i Landet.

Bindigo var den Gang en lille By paa et Par Tusinde Indbyggere, Hver Guldgraverfamilie boede i et lille Segldugstelt, der var mere end tarveligt møbleret.

Værtshusholderne fulgte troligt Guldgraverne i Hælene og sugede deres Part af Fortjenesten til sig. Kvinderne drak lige saa galt som Mændene, og Slagsmaal og Skilsmisse hørte til Dagens Orden, et Ægteskab varede som oftest ikke længere end 8 Dage, og det var sjældent at se en Kone med mindre end 5 „blaa“ Øjne.

Til dette Sodoma kom Samuelson og nogle af hans Kammerater stærkt opsatte paa at komme i Arbejde. De fik fat i et Stykke Jord paa 24 Kvadrat-Fod, saa stor en Parcel maatte enhver Guldgraver tilegne sig. Guldet findes gerne i en Dybde af 200 Fod, og det er et saare besværligt Arbejde at naa det. Selve Guldjords-Laget er 3—4 Fod tykt og naas gennem en aflang, firkantet (rektangulær) Skakt 2—3 Fod i Omkreds. Jordlagene, der skal gennembrydes, er saa faste, at Væggene kan staa uden Afstivning, hvilket letter Arbejdet en Del. Under Guldjordslaget findes noget meget fedt Pibeler, som hakkes bort i 2—3 Fods Dybde, saa Guldjorden kan blive undermineret, hvorefter den brydes ned og hejses op til Jordens Overflade i Spande ved Hjælp af en Vinde. Guldjorden bliver bredt ud og i Midten af hver Mands Andel nedrammes en Pæl, hvortil fastbindes et Par store aarvaagne Hunde, som Vogtere. Derefter begynder Udvaskningen af Jorden, som ofte lønnes med saa meget Guld, som en Tændstiksæske kan rumme. Den indvundne Skat gemtes i al Hemmelighed inde i Skoven for senere ved gunstig Lejlighed at føres til Melbourne og byttes med præget Mønt. Guldskæerne

prøvede Guldets Renhed ved Hjælp af en Magnet som de ganske let strøg hen over det, hvad der ikke var rent Guld, regnede man, blev hængende ved Magneten. For et Pund rent Guld betaltes godt et Par Tusinde Rigsdaler.

Samuelson gav sig ikke personligt af med at grave Guld. Han var en saare, haandsnild Mand. Hans vigtigste Beskæftigelse laa naturligvis inden for Smedefaget og bestod navnlig i at smede nye Spidskaker og i at skærpe og staalet brugte. Hvad der ogsaa gav meget Arbejde var Omlægningen af Hjulringe. I Australien fastgøres Hjulringene nemlig ikke til Fælgen ved Skrue og Bolte som hos os. Følgen var, at naar Fælgen tørrede sammen, faldt Ringen af. Der blev saa hugget et Par Tommer af, hvorefter den atter blev sammensvejet og omlagt. Som sagt, der var meget at gøre paa dette Omraade. Iøvrigt satte han Træbunde i forskellige Slags Blikkar, lavede Skalter til Bøsser, smedede Guldringe til Guldgraverne og Smykker til deres Kærestes, kurerede Heste for forskellige Sygdomme og me-

Stund af tænkte han kun paa at rejse hjem. Hans Kammerater fra raadede ham det paa det bestemteste og mente, at selv om han naaede lykkeligt til København, var det meget usandsynligt, om han paa denne Aarstid kunde komme over til Bornholm. Men „Mands Viise er Mands Himmerig“, og en skønne Dag stod Samuelson paa Skibsdækket og vinkede Farvel til Kammeraterne.

Paa Hjemreisen observeredes et Par skibbrudne Søfolk paa en lille ubeboet Ø, der var omgivet af et Klippevæg. Skibet lagde sig til Anker, og Kaptainen lod Hækjollen sætte i Vandet bemandet med 1. Styrmand, nogle Matroser, samt 3 Passagerere, der talte forskellige Sprog, men efter 4 Timers Forløb kom Baaden tilbage uden at have udrettet noget. Da Skibet stadig drev ind imod Brændingen lettede Kaptainen Anker og stak ganske roligt af, overladende de skibbrudne til deres Skæbne. Dette gav Anledning til stor Harm om Bord og flere af Passagererne truede med at melde Kaptainen, saasnart de naaede London, men de afstod

Aar gammel. Hans Enke er død, men hans Børn lever endnu i bedste Velgaaende i Amerika.

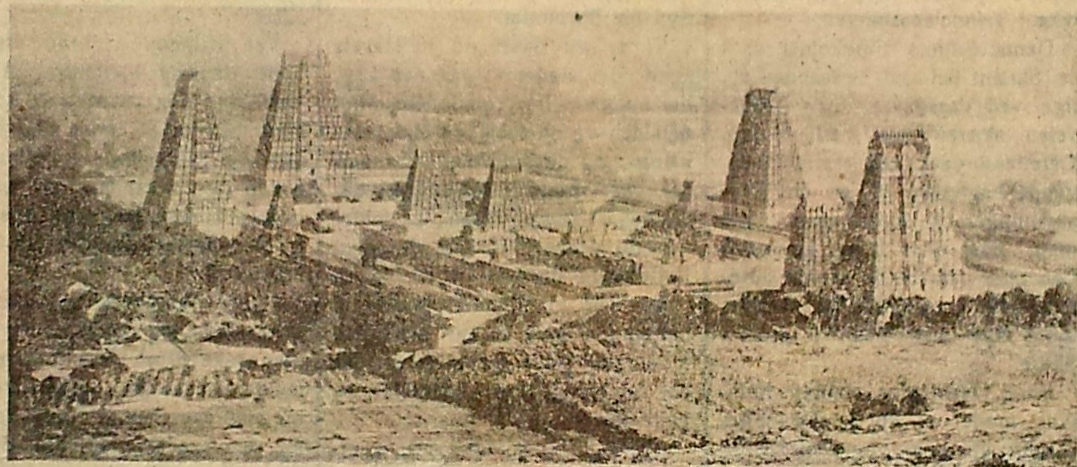
Paa Brugsforeningens norde Gavt findes endnu en stor Nøgle og en Hestesko. Det var Samuelsons Skilt og Billede paa det Haandværk, han drev. I Australien brugte han aldrig Skilt, thi, siger han: „mit Arbejde skal nok anbefale sig selv“.

Jeg har nu efter fattig Evne søgt at tegne et Billede for Dem af denne Haandværkets Mand, og gennem muntlige og skriftlige Betænelser om ham, har jeg faaet det Indtryk, at han var en sjælden dygtig Haandværker og et overordentligt bravt Menneske, hvis Minde hans Bysbørn har Grund til at ære og højagte.

#### Bethesda.

Paa Mandag Aften Kl. 8 bliver der i Henhold til omst. Annonce afholdt et stort selskabeligt Samvær paa Bethesda. Der bliver Lysbilledforedrag, Sang og Musik. Servering m. m. Lysbillederne vil blive vist for Børn om Eftermiddag. For de voksne om Aftenen.

## Indisk Tempelbygningskunst for 1000 Aar siden.



Man kan følge den indiske Bygningskunsts Historie helt tilbage til det 4. Aarh. før Kristus. Men den fik dog først sin højeste Udvikling ved Muhamedanernes Indvandring i det 11. Aarhundrede, og man ser fra denne Tid, hvorledes det dybt religiøse i Indiernes

Sind giver sig Udtryk i deres Bygningskunst. De ofrede mægtige Summer og vældige Kræfter paa Opførelsen af kæmpemæssige Tempelanlæg, om hvis Pragt og Størrelse ovenstaaende Billede giver et godt Indtryk. Men det er ganske vist ogsaa et af de pragtful-

deste Minder om den gamle indiske Arkitektur.

Dette Tempelanlæg ligger i Tiruvannalai ved Madras i Sydindien og spænder over et Areal, der er lige saa stort som en mellemstor dansk Provinsby.

## Gudstjeneste og Møder.

— 0 —

Søndag den 8. Februar.

Allinge Kirke 10

Sct. Ols Kirke 2

— Missionsuge i Allinge paa

Menighedshj. hver Aften Kl. 7.30.

Mandag Missionær Nielsen

Tirsdag L. Hansen

Onsdag i Kirken Pastor Langer

Torsdag Missionær Laursen

Fredag samme

Lørdag Missionær Nielsen

Søndag d. 16. Kl. 7.30 Aften Al-

tergangsgudstjeneste Pastor Kilde-

bæk og Sognepræsten

St. Ols Kl. 10

Luthersk Missionsforening.

Teln Kl. 2. All. 4.30. H. Mortensen.

Baptistmenigheden.

Søndag Kl. 3. Vald. Mortensen.

Ungdomsmøde 7.30

Metodist-Menigheden („Bethesda“).

Søndag Gudstjeneste Kl. 4 Eftm.

Søndagsskole Kl. 2.

Enhver er hjertelig velkommen.

Pastor Berger-Petersen

Frelsens Hær, Allinge.

Fredag Kl. 8. Musikmøde

Søndag Kl. 10 Fm.

Helliggørelsesgudstjeneste

— Kl. 1.30 Søndagsskole

— Kl. 8 Aften Frelsensmøde.

Sandvig Raadstue:

Kl. 2 Søndagsskole, Kl. 4 Jubelm.

Torsdag Aften Kl. 8 Musikmøde

P. Frelsensleben.

get andet. Som haandsnille Folk i Almindelighed kunde Samuelson nøjes med lidt og primitivt Værktøj. Han arbejdede altid under aaben Himmel og helst i Kanten af en Skov. — Ikke fordi der fandtes der af australske Skove sig ikke af med, men fordi han ved at save et Træ af i passende Højde kunde skaffe sig et velegnet Amboltunderlag, og af Træerne brændte han sine Smedekul, medens Grene og en Blikdaase i Forening tjente som Blæsebælg til hans Esse. —

Søndagen blev som Regel benyttet til at brænde Smedekul i. En Søndag Eftermiddag blev han overrasket i sit Arbejde af en Præst, der foreholdt ham det urigtige i at udføre den Slags om Søndagen. Men Samuelson lod ham vide, at naar man, som han, havde Kone og Børn at forsørge, og virkelig forsørgede dem, kunde det ikke være nogen Synd, og han løjede med Selvfølelse til, at han hver Søndag Aften læste et Stykke af sit Nye Testamente. Se, nu følte Præsten sig tilfreds og lovede at besøge Samuelson senere, hvilket han ogsaa gjorde. —

En Dag fik Samuelson Brev hjemme fra, men desværre var Indholdet en saadan Beskaffenhed, at han blev syg af Ærgrelse derover og maatte holde Sengen i flere Uger; thi Tingene stod ikke godt til derhjemme. Fra denne

dog senere fra deres Forsæt. —

Uden iøvrigt at opleve noget af Interesse kom Samuelson hjem til Allinge. Han glemte heller ikke denne Gang at takke Gud for sin lykkelige Hjemkomst, Straks efter tog han fat med vanlig Energi paa at oprette det forsømte ved Foreningen. Men da skete der noget, som med et pludseligt Ryk standsede den arbejdslystne Mand i hans Virksomhed. Hans lille Søn Harald blev syg af Mæslinger og Skarlagenfeber og døde et Par Dage efter. Det var et hårdt Slag for Samuelson, og dobbelt hårdt blev det, da ogsaa Datteren, Elisa, blev syg af samme Sygdom og døde 6 Dage efter Broderen. Da lod Samuelson Hammeren ligge urørt paa Ambollen i mange Dage og henfaldt i tunge Grublerier over sin Skæbne: at være barnløs. Der blev saa underligt tomt og og tyst ved Bordet under Maaltiderne, og Bornholmerurets Tik-tak, som han i Australien havde grebet sig selv i at længes efter, lød som Skrig i hans Øren og maatte standses. — Samuelson, der dog havde været ude for mangt og meget, kunde ikke bære Sorgen herhjemme, han maatte bort. Han opholdt sig i længere Tid paa Sjælland og andre Steder, og skønt han atter blev Fader til baade en Harald og en Elisa, synes det, som om han aldrig forvandt det Knæk, han havde faaet, thi allerede i Aaret 1867 døde han, kun 49

## En Gase

er til Salg eller Bytte med en Gaas  
Jorgen Møller,  
Tlf. 100. Vibelyst, Klemens.

## 3 Gæs og 1 Gase

samt ca. 50 Høns er til Salg  
Fisker Jaanus Nielsen,  
Sandvig.

## Barnepige

En ung Pige, der holder af Børn  
kan straks faa Plads paa  
Lynholt

En flink og paalidelig

## Karl

kan faa Plads til 1. April eller Maj  
Hallelyst, Allinge,  
Telefon Sandvig 6 og 47

En sund, god

## Lødekvie

eller ældre Ko er til Salg  
J. Mogensen,  
Lyngdal — Rø St.

## Arbejde

søges ved Landbruget. Drænings-  
eller Skovarbejde foretrækkes.  
Billet mrkt. „Arbejde“ bedes ind-  
lagt paa Kontor snarest.

Frelsens Hær,

Rø Brugsforeningsaal.

Mandag den 9. Febr. Kl. 8 afh.

## Vinterfest

med Servering, Nummerbord m.m.  
Alle indbydes. Strengemusik & Sang  
Gaver af enhver Art modtages  
med Tak.

## En god Malkeko

er til Salg eller Bytte med Svin.  
Lynggaard, Olsker.

## Biografen.

Søndag den 8. Februar Kl. 8

## Mytteri ombord

Polardrama i 6 Akter.

En spændende Film fra Mid-  
natsolens Land, spillet i Grønlands  
og Nordlands herlige Naturom-  
givelser.

Andelsmejeriet

## Kajbjerggaard.

Den ordinære Generalfor-  
samling afholdes Torsdag d.  
12. Februar Kl. 4 paa Hotel „Al-  
linge“.

Dagsorden:

1. Beretning.
2. Regnskab fremlægges til Godkendelse
3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for A. Jensen, P. Pedersen og A. Rasmussen, som alle afgaar efter Tur.
4. Valg af en Revisor i Stedet for M. Nielsen Biaaholt, som ligeledes afgaar efter Tur.
5. Forslag fra Best. om Ændr. af Mejeriets Love.
6. Forhandl. om, hvorvidt Mejeriet skal gaa over til Afregn. efter Fedtprocent.
7. Eventuelt.

Regnskabet ligger til Eftersyn for Interessenterne 3 Dage forud for Generalforsamlingen paa Mejeriets Kontor.

Bestyrelsen.

## Symaskiner!

prima Svingkraft. — Trædeymaskiner i solid og elegant Udførelse er paa Lager eller leveres paa faa Dage. Pris 165 Kr. — Afbetaling indrømmes. — Rabat pr. Kontant.

Rich. Nielsen,

Tlf. Klemens n. 81.



En Mængde daglig fremkomne Rester af alle Arter Varer sælges billigt. 10 pCt. gives paa alle kurante Varer, 15 paa Skindvarer og mindst 20-25 pCt. ydes paa Dame- og Pigeovertøj, Kjoler og Bluser.

**Magasin du Nord's Udsalg ved Victor Planck.**

**Glas! Porcelæn! Fajance!**



Vi har frasorteret en hel Mængde Terriner, Saucefander, Ragoufade, Tallerkener, Kaffeander, Chokoladefander, Sufferstel m. m. m.; det er dels Mønstre, hvoraf vi ikke har hele Stel, og dels er der enkelte Dele som er lidt revnet i Glasuren. - Alle disse Varer tilbyder vi til ekstra billige Priser, saa længe vi har Lager deraf.

For Gls. sælger vi Porcelæn Kaffe- og Chokoladefander for 2 Kr. Stk., Porcelæn Kagekurve fra 1,50, Mælkefander fra 1,25, Terriner fra 5,50, Saucefander fra 1,95, Ragoufade fra 2,75, Tallerkener fra 0,35.

Porcelæn Kaffe- og Sufferstel til 12 Personer fra 30 Kr. Spise- og Sufferstel til 12 Personer 40 Kr., Servantestel fra 8,00 Kopper fra 35 Dre.

Desuden have vi nogle faa emallierede Medler og Kassejeroller, som udsælges til Spotpris.

**Allinge Kolonial- og Produktforretning.**



**Kaalrabi og Roer**

er til Salg paa **Hammersholm** Tlf. Sandvig 23.

**M M Lindberg**  
Urmager og Guldsmed  
Allinge. - Tlf. 93.

**Cigarer**

1/1 - 1/2 - 1/4 Ks. og Sik. Æsker  
**Cigaretter**, alle gangbare Mærker  
**Shagtabakker**  
Groft og fintsk. **Røgtobakker**  
**Shagpiber** i stort Udvalg  
**F. B. Larsen.**

Vor bedste Tak for al Deltagelse ved vor kære Moders Død og Begravelse.

Kristian og Marie Kofod,  
Hallelyst Allinge.

**Olsker**

Kommuneskat for 2. Halvaar 1924-25 modtages paa Mejerierne Humledals og Køjbjerggaards Udbetalinger i Februar Maaned.  
**Sogneraadet.**

**Allinge-Sandvig Afholdsforening**

afholder ordinær Generalforsamling paa Hammershus Lørdag den 7. Februar Kl. 8

**Bestyrelsen**

**En Forkarl**

kan faa Plads til 1. Marts paa **Kildesgaard pr. Tein.**  
Samme Sted kan 1 **Anden-Karl** faa Plads til 1. Maj.

**Halm**

Havre- og Blandsædhalm er til Salg paa **Pellegaard.**

**En Pige**

kan faa Plads til 1. Maj hos **Th. Jacobsen**, Nørre Krak. Rutsker.

**Rø Sogns Sygekasse**

afholder sin ordinære **Generalforsamling Tirsdag** den 10. Februar, Eftm. Kl. 5 i Brugsforeningens Sal med følgende **DAGSORDEN.**

Regnskabet oplæses og fremlægges til Godkendelse.

Valg af Bestyrelse og Revisor.

Vedtægtsændring ifl. § 6. Nr. 1, 2. Sik. og § 6 Nr. 7 samt § 8, 2.

I Tilfælde af at Generalforsamlingen ikke er beslutningsdygtig afholdes en anden Generalforsamling umiddelbart efter paa samme Tid og Sted, for at tage endelig Beslutning:

Kontingent modtages fra 4-5. Regnskabet ligger til Eftersyn 3 Søndage forud hos Formanden.

Dægtige 1 1/2 til 2 Aars

**Kvier**

som har bestaaet Tuberkulinprøven, samt en 1 1/2 Aars TYR af præmieret Afstamning er til Salg eller Bytte med gode Malkekøer paa **Pellegaard.**

Tlf. Ruts 65.

**Efter endt Statusopgørelse**

udrangeres en Del Varer, dels færdigsyet, dels i Metermaal.

**Dameovertøj**

i sorte og kulørte Stoffer, som Plys, Astrakan, Kørvel, Kamgarn og Cheviot.

**Spadseredragter** marineblaa i Serges og Cheviot, Størrelser fra 84-88, tidligere Pris 85-110 Kr., nu nedsat til fra 40 til 60 Kr.

Udrangerede **Rester** af Kjøletojer, Fløjler, Klædevarer, kulørte Bomuldsvarer, Dowlas, Medium, Lagenlærred og Drejler.

Smaa **Rester** af hvide Gardintøjer **halv Pris.** Stores fra 2 Kr.

De tilbudte Varer er alle Lagervarer, indkøbt inden de i den senere Tid stedfundne Prisforhøjelser.

Enkelte Varepriser anføres:

Bomuldsøj	110 Øre m	Damelinned:	
ubl. Haandklædedrej	84 —	Cnemisser	285
Dowlas	90 —	Benklæder	300
Kjøleflonel	125 —	Natkjøler	765
uldent Kjøletoej,			
dobbelt bredt	265 —	Trikotage	
130 cm br. Klædevarer	500 —	Strømper for Damer, Herrer & Børn	
Blaa Cheviot 135 cm	750 —	Handsker do.	
Ekstra Gabardine		Uldtøjer for Damer fra 2 25	
130 cm bred	750 —	Undertøjer for Herrer fra 2 Kr.	
Uldne Dame-Golftrøjer	900		

Lager af damprensede **Fjer og Dun.**

**Mod kontant Betaling 10 pCt. Rabat**

Herfra undtages Uldgarn og Varer, der i Forvejen er yderligere nedsat.

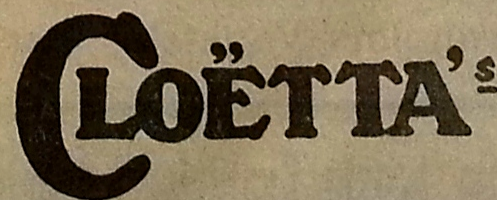
**Messens Ene-Udsalg**

ved **Chr. Olsen, Allinge**

Telefon 100.

**Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri**

Regninger - Meddelelser - Konvolutter - Brevpapir - Fragtbreve



**„ROYAL“ Koge-Chokolade**

**„BECA“ Koge-Chokolade**

FINESTE DANSK FABRIKAT

**Udsalget fortsættes indtil videre og til samme billige Priser.**

Der gives 10 pCt Rabat paa alle Varer undtagen Uldgarn

**Jens Hansen.**



# CLOËTTA



Fineste dansk Fabrikat  
i 1/2 kg Pakker.

**Goldings kontr. Foderblanding 50%**

52-53 pCt. lysegule Bomuldsfrøfager,  
Danst grov Soyasraa

Danske grove Hvedeklid og Sac-Før Majs  
løses i disse Dage. = Ved kontant Køb er Pri-  
sen lavest og vi tilraader Køb.

**Nordlandets Handelshus.**

Alle Bestillinger paa 18 pCt. Superfos-  
fat og 37 pCt. Kaligodning ventes ekspederet  
i de allerførste Dage. Vi modtager flere Bestil-  
linger herpaa ligesom over Chili-Salpeter og  
Norge-Salpeter til senere Levering.

**Nordlandets Handelshus.**

Vi har stort Oplag af

**billige Udsfudsbrædder,**

3/4", 1" og 1 1/4" tykke og i alle Længder.

Meget fine plojede og hovlede Fyrrebrædder  
til Gulve i alle Længder.

Ved kontant Salg gives 4 pCt. Rabat.

**Nordlandets Handelshus.**

**Bestillingslisterne paa Markfrø**

bedes venligst indsendt snarest muligt til

**Nordlandets Handelshus.**

**Alle Mennesker,**

som har set, hvorledes

**Bornholms Vegetabil Margarine,**  
fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvil-  
kaarligt forlange dette højsfine Produkt til sine Maal-  
tider. - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

**Bornholms Vegetabil Margarine.**

**De bedste Kvaliteter i Arbejdstøj.**

Mine gode bekendte amerikanske Overalls og Trojer i alle  
Størrelser baade til voksne og Born. Prima blaa Molskindsb-  
klæder og mange andre forskellige Arbejdsbenklæder, Trojer, Blu-  
ser og Skjorter. Underbeklædning i Uld og Bomuld til voksne og  
Born. Alt i mægtigt Udvalg til smaa Priser.

**Jens Hansen.**

**Avertør i Nordbornholms Ugeblad!**

Billigste Annoncepris. Læses overalt paa Nordlandet



**Køreplan**

Rønne-Allinge  
Jernbane.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Rønne	8,25	2,00	6,10
Nyker	8,42	2,18	6,29
Klemens	8,55	2,33	6,46
Rø	9,11	2,49	7,02
Tein	9,26	3,04	7,19
Allinge	9,37	3,17	7,32
Sandvig	9,45	3,25	7,40

Sandvig-Rønne

Sandvig	10,00	11,20	4,25	8,00
Allinge	10,08	11,28	4,33	8,08
Tein	10,18	11,39	4,43	8,19
Rø	10,34	11,56	4,59	8,36
Klemens	10,53	12,15	5,18	8,56
Nyker	11,05	12,28	5,30	9,10
Rønne	11,25	12,50	5,50	9,30

Søn- og Helligdage

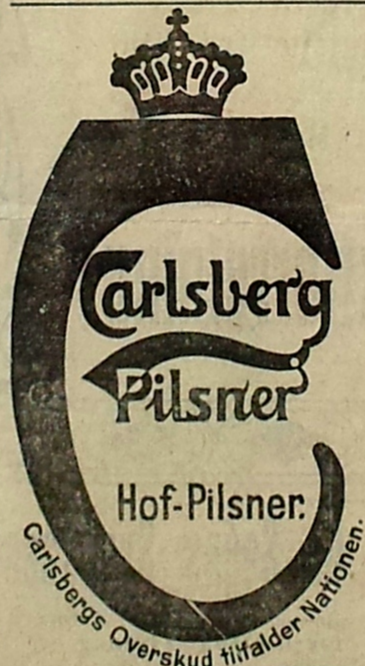
Rønne-Sandvig

Fra Rønne	8,25	12,45	7,40
- Nyker	8,42	1,02	7,57
- Klemensker	8,55	1,15	8,10
- Rø	9,10	1,30	8,25
- Tein	9,23	1,42	8,38
- Allinge	9,33	1,53	8,48
- Sandvig	9,40	2,00	8,55

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	10,05	6,00	9,12
- Allinge	10,12	6,07	9,25
- Tein	10,21	6,16	9,31
- Rø	10,35	6,30	9,45
- Klemensker	10,51	6,46	10,01
- Nyker	11,01	6,56	10,11
- Rønne	11,20	7,15	10,30

\*) Løber kun Mandag Onsdag  
og Lørdag.  
†) Løber kun Tirsdag Torsdag  
og Fredag.



**S**øger De en Pige, en Karl  
eller en Dreng, eller mang-  
ler De en Svend eller Lær-  
ling, en Fodermester eller an-  
den Medhjælp, bør De snarest aver-  
tere i Nord-Bornholms Ugeblad  
der hver Fredag bringes direkte ind  
c. 1800 Hjem og læses af saa godt  
som hvert eneste Tyende. En An-  
nonce her i Bladet vil derfor saa  
godt som altid bringe et tilfreds-  
stillende Resultat.

Erindringsliste

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.  
Sparekassen 10-12 og 2-4.  
Branddirektøren do.  
Stempelkontoret i Sparekassen. 10-12, 2-4  
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-  
benes Ankomst og Afgang Tirsdag  
og Fredag Efterm., Mandag og  
Torsdag Form.  
Distriktslægen 8-9 og 2-3.  
Folkebogsamlingen paa Raadhuset:  
Udlaan hele Aaret: Tirsdag 3-4, Fre-  
dag 7-8, Læsestuen hver Dag til Kl. 9  
Hjælpekassen: Formd., O. Thorngren.  
Kasserer Snedker Chr. Lind, Sandvig.  
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6  
Kæmnerkontoret 10-11 og 2-4.  
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.  
Postkontoret: Søgnedage 9-12 og 2-6  
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.  
Skandinavian-Amerikalinién:  
Agent Otto Gornitzka,  
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.  
Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em.  
Telegrafstationen 9-12 og 2-6  
Toldkamret 8-12 Form., 2-5 Efterm.  
Klemens Jernbanest. 8-12 og 2-6

**Se her!**

En Mængde Rester af  
af ensfarvede og tærne-  
de Kjøletøjer er lagem-  
kommen, sælges i disse  
Dage til halv Pris og der-  
under.



**Nordlandets Handelshus.**

**Bornholms Spare- & Laanekasses**

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Renten af Indskud er paa:

3 Maaneders Opsigelse	4,5 pCt. p. a.
Almindelige Sparekassetilkaar	4 " " "
Folio	2 " " "
i Forsørgelsesafdelingen	3,5 " " "
hvortil Præmie, hidtil 2,5 pCt.	

**Skøjter**

i stort Udvalg. Alle Størrelser.

Uline Kolonial- & Produktionsforretning

**BORNA MARGARINE**

er fin, frisk og velsmagende og giver

LÆKKERT SMØRREBRØD

Vort store Lager af

**Klædevarer**

anbefales vore ærede Kunder. - Da der er  
Udsigt til yderligere Prisstigning paa alle  
Uldvarer, er det klogt at forsyne sig i Tide.  
Habitter syes efter Maal paa faa Dage.

For god Pasning garanteres.

Kulørt Habit, syet efter Maal	93 Kr.
Blaa Serges Habit	97 -
Ekstra fin blaa Habit	125 -
Kulørt Kamgarns Habit	135 -

**Nordlandets Handelshus**

Vi følger det bedste Brændsel,  
og Priserne er saaledes ved Afhentning fra Lager  
pr. kontant:

Store harpede Derbyshire Doul a 450 pr. hl.	
do.	do. Røddelul 425 "
Smuste harp. Gasfoks, meget kraftige 3,75 "	
Brunfuls-Brifetter, meget rentlige 325 50 kg.	
Afharpuingskul a 2 Kr. pr. hl.	

For Kørsel og Afbæring beregnes 25 Dre hl.

**Nordlandets Handelshus**

**CLOËTTA**

„ROYAL“ Koge-Chokolade

„B E C A“ Koge-Chokolade

FINESTE DANSK FABRIKAT